

Morðmennini frá Auschwitz

TEIR 22, SUM NÚ SITA Á ÁKÆRUBEINKINUM Í STÖRSTU RÆTTARGONGDINI MOTI KRIGGSBROTSMONNUM Í VESTURTÝSKLANDI, VÖRU VIÐ TIL AT HALDA HELVITID Í AUSCHWITZ HEITTE: 28.000 MORÐ UM DAGIN, GJÖRLIGT AT FARA UNDIR RÆTTARGONGDINA, TIL EIN KZ-FANGI FANN EINA RUGVU AV PAPPÍRUM

UM STUTTA TÍÐ ERU 19 ÁR FARIN, SIÐAN ADOLF HITLER SKJEYT SEG Í EINUM VERNDARSKÝLI Í HINUM BRENNANDI BYNUM BERLIN, NÚ SITA 22 MORÐMENNÍ Á ÁKÆRUBEINKINUM Í FRANKFURT — UNDIR STÖRSTU RÆTTARGONGDINI MOTI KRIGGSBROTSMONNUM, ÍÐ TYSKARAR SJÁLVR ERU FARNIR UNDIR, 22 AV MORÐMONNUM FRÁ AUSCHWITZ, AV 1300 VITNUM, SUM ÁKÆRULDIÐ HEVUR HAVT TIL YVIRHOYRINGAR, SKULU 300 MOTA Í RÆTTARSALINUM

EIN ÁKÆRA FRÁ GROVINI

Tað, sum hefur gjört tað mögult at fremja hesa rættargongd er eitt upplýsing, ein fyrrverandi Auschwitz fangi hevði í Breslau í mai 1945, Maðurin var Emil Vulkan, Vulkan varð frígjörður, tá russararnir komu hagar, 3 dagar seinri brendi eini hús, har »SS und Polizeigerichte IV« hevði hildið til, Pappír av ymiskum slegum fuku út á gotuna, og her savnaði Emil Vulkan eina rúgvu av pappírnum saman, Hann ætlaði at goyma tey, men 13 ár seinri handaði hann tey til ein blaðmann í Frankfurt, sum ikki bjóðði við at handa tey víðari til ríkissákerarin í Hessen FRITZ BAUER.

Pappírini vísti seg at vera ein ákæra úr grovini: væl fíndir listar yvir dripin í Auschwitz við dagsetingunum og nývunnum á vaktarmonnum...

So byrjaði pólitíarbeiðið, sum hefur tikið næstan 4 ár, Bauer valdi við vilja 3 ungir ríkissadvokatar, hvørt aldur var ein trygd fyrri at teirra fortíð var í lagi. Við at avhoyra 1300 vitni, eydnaðist tað at koma framá nývni: á 1000 fyrr, SS-monnum, Umleið 50 av teimum vórðu tiknir av dögum beirarvegin aftaná heimsbardagan, millum 150 og 200 vóru deyðir, Av hinum vaktu umleið 50 ser-skáldan áhuga, tá teirra fortíð tyktist ógvuliga dökk, Av hesum eydnaðist tað at finna 26, Sakarmálið móti 4 av teimum má bjóða, tá teir eru ógvuliga sjúk, Eftir eru 22, sum nú sita á ákærupeinkinum í ráðhúsinum í Frankfurt, Vanlig rættarholj vóru all ov litil.

BLÓÐIGAR HENDUR

Eingin av teimum 22 eru hovuðsmenn frá ella aftanfyri Auschwitz, Ovastir vóru HITLER, HIMLER og HEYDRICH, Teir eru allir farnir, Tað sama geldur næsta rað av brotsmonnum, teirra millum ADOLF EICHMANN, sum jødar tóku, dømdu til deyða og hongdu.

RUDOLF HOSS, sum var hovuðsmaður í Auschwitz, varð tikin aftaná kriggsløk, dömdur til deyða — og lagnan vildi tað soleiðis, at hann kom at verða hin seinasti, íð hongdur varð í Auschwitz.

Hesin hevði ikki bert samarbeiði við, men eisini vitjanir av leiðandi monnum frá rísafyrðokunum KRUPP og I. G. FARBEN, sum høvdu stórar figgiarligar fyrimunir av morðleirinum, m.a. við at lata gæs, at drepa miljónir av menniskjum við.

Siðla kommandantfin í Auschwitz funnu teir fyrri 2 árum síðan sum ein friðarligan skógarbeiðara aftanfyri Hamburg, Hann skuldi í dag sitja sum hin hovuðsákærdi, men hann doyði í fongslinum síðsta summar.

Hetta er eitt triðja ílag av monnum, sum nú sita á ákærupeink-

inum, Tað er SS-menn, sum gjördu tenastu sum vaktarmenn, sum samlitese-menn, sum pølsaðu gasskomurini, sum drupu fólk á annan hátt við skjóting, insproytingum ella bara við at sparka tey til deyðis.

Hesir 22 — og túsindir við teimum — vóru við í teimum dagligu brotsgerðunum, sum framvegið ikki eru til at fata hjá vanligum menniskjum, Bara í Auschwitz vórðu dripin 28.000 menniskju um dagin, tá teir vóru í hæddini — men kortini royndu teir at gera alt fyrri at kunna drepa enn fleiri.

ARBEIÐIÐ Í DEYÐS-

FABRIKKINI

Teir 22 gingu dag út og dag inn í hesi deyðsabrik, Meðan svøltandi menniskju doyðu fyrri eygunum á teimum, høvdu SS-menninir ríklígt av mati, Teir kundu senda pakkar heim til familjuna, Teir 22 høvdu hvørt sitt arbeiði at rokja, Morð, mishandlingar, ómenniskjansligheit — vanligt arbeiði hjá høgum monnum, Í dag sita teir í rættarsalinum og royna at krúpa undan ábyrgdini; teir hava einki gjört, Men hettar nyttar einki, dagliga ganga fangar gjøgnum rættarsalin og peika á teir, sum teir sjálvir hava sæð at dripið fangar.

TEIR PENU BORGARARNIR —

Menninir á ákærupeinkinum eru morðmennir uttan líka, Einki núlivandi menniskja dugir at hugsa ser, hvussu ræðulig teirra brotsgerð er.

Morðmenni gjördu teir undir nazismuni, Men teir 22 hava verið annað enn vanlig morðmenni; teir hava verið penir borgarar, sum væl og vírliga hava roktað teirra dagliga starv.

Gynaekologurin dr. FRANZ LUCAS t. d. Hann er nú 53 ár, Aftaná kriggsløk varð hann settur sum leknir við sjúkrahúsið í Elmsborn, Ikki fyrr enn í 1963, tá prógvini imóti honum vóru fullgildug, varð hann koyrdur úr starvinum.

Um várið 1944 kom hann til Auschwitz, Hann var SS-leknir, Hann var ákærdur at hava skilt tey frá, sum skulu dræpa, tá tokini komu til Auschwitz Í meðal vórðu 90 pst. av fangunum sendir beinleiðis í gasskomurini, Hann hevur eisini havt eftirlitið, tá ið giftassíð varð tveitt inn í tey situgandi fullu rúminir av menniskjum, Hann avnaktar hetta, men hevur fyrirbið viðgingið at hava »steriliserað mannfolk; eg slapp ikki undan hesum, hetta varð gjört um alt Ríkið...«

WILHELM BOGER, 57 ár, varð aftaná heimsbardagan tenastamaður á Heinkel-verkmiðjunum, Bygd: sær hugnaligt, gamaldags heim og kravdi at øll familjan

skuldi luttaka í borðbønin undan hvørjari máltíð.

Í Auschwitz var hann í Gestapo-leiðsluni, Hann vakti ræðslu millum fangarnar, bara hann vóð seg, Persónliga hevur hann skotið eitt ótal av pólskum og russiskum fangum í nakkan.

»PÁPI KADUK — — — «

OSWALD KADUK, 58 ár, varð í 1947 dömdur til deyða av russarunum, men straffin varð broytt til 25 ára tvingsularbeiði, Í 1956 varð hann latin leysur av eysturtýsku myndugleikunum, Seinast starvaðist hann sum sjúkrarøktari á hospítali í Vesturberlin, har hann var so nógv avhildin av sjúklingunum at hann fekk kelinavnið »pápi Kaduk.«

Hann er ein av teimum, íð hevur hin ljótastu og beitaligastu fortíðina, Í 1940 meldaði hann seg sjálvbodnan til Waffen SS, Tvey ár seinri varð hann fluttur til Auschwitz, Sambært ákærukrivið hevur hann luttikið í niðurskjóting — serliga tá hann var fullur — av fangum og fyrri at hava sparka fangar til deyðis, Somuleiðis fyrri at hava jarðlagt fangar, lagt ein steira á hálsin á teimum og síðan hoppa uppi á steiranum, hagar til fangin var deyður, Hann vil als ikki siga nakað undir rættargongdini, setti seg at lesa, men varð átal adur av dómáranum longu fyrsta dagin.

ROBERT MULKA, 68 ár, ríkur keypmáður í Hamborg, tá hann varð tikin.

Í Auschwitz var hann adjutantur hjá leiðarastáranum RUDOLF HOSS, Hann hevur valt út fólk til gasskomurini; men noktar alt, og sigur, at hann so ofta var sjúkur, at hann veruliga litið og einki vísti, hvat fór fram í leirinum; men fleiri av hinum ákærdum hava verið vitni til hansara mongu misgerðir.

FRÍIR MENN — KORTINI —

Tá ið rættarundirir eru av fara hesir 22 út saman við blaðmonnum og øðrum áhoyrarum, Teir ganga leysir — men móti kaution.

Ein blaðmaður sigur um teir, at teir eru arrogantir, bara seg væl og vísa ikki tekin til angur ella skamma seg.

Ákerarin Bauer svarar annars uppá spurningin hvussu nógv í Týsklandi kendu hesar ræðuligu brotsgerðir:

»Var það bara konsentrasjónleir-fangarnir sum lurtadu eftir eingilsku útvarpinum...? Tann, sum vildi siggja, kundi siggja, og tann, sum vildi lurta, kundi hoyra...«

Es: Í næsta blað beinleiðis brot frá einum av áhoyringunum.

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bogotá 14

Keypið SOSIALIN!
Haldið SOSIALIN!
Lesið SOSIALIN!

Útróður í Grønlandi

Teir, ið ætla at rógva út og avreiða ráfisk í Føroyingahavn, Ravns Stóroy sunnaru, og norðaru havn og Godthåb, verða biðnir um at siga frá sum skjótast og í seinasta lagi 8. apríl.

Vit kunnu útvega innivist í Føroyingahavn og Godthåb og møgulega eisini í Ravns Stóroy.

Loff GRÖNLANDSFELAGIÐ
tlf. 1208 — Føroyingahavn

Byggifinansiering

Vit eru altíð til reiðar at leggja til rættis og veita finansiering — tað veri seg til húsa- ella skipabygging
Fyrr ella seinni fáa tygum brúk fyrri einum banka — latið OKKARA banka verða tygara banka

SJÓVINNUBANKIN

KUNSTGÖDNING

Nyt lager er hjemkommet af:

superfosfat gran. 7,80/o P
kali-superfosfat 1:2
kaligødning, gran. 490/o K
Nitrophoska
Hoechst

Storste lager

Billigste priser

Pf. Valdemar Lützen

Telefon 1020 — 3 linjer

Tey, ið ætla sær at byggja hús, hava nú møguleika fyrri at fáa lán við betri treytum, enn tað higar til hevur verið gjorligt at fingið aðrastaðni.

PARTAFELAGIÐ

HÚSALÁN

letur lán móti 2. veðrætti í nýggjum seðhúsum.

Avdráttartíðin er: 15 ár

Rentan er: 6 1/2 o/o p. a.

Í Havn og á størri bygðum verður vanlig, í samband við sparikassalán, latið upp til 60 o/o av eini rímligari virðismeting.

GRÓT OG SKERVUR

Øll, ið vilja keypa skerv ella grót, eiga at venda sær til kommunukantorið.

Grót og skervur megu vera goldin fyrst, áðrenn tey verða heimtað.

Bilstjórar verða ámintir, at teir ikki kunnu heimta grót ella skerv uttan at einum limi av vegnevndini ella einum umboðsmanni fyrri kommununa.

FROÐBIAR SOKNAR KOMMUNA